

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Mars 1875, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 16 Kap. 2
§ Ärfda-Balken.*

I nämnde lagrum, sådant det lyder i Kongl. Förordningen den 30 Maj 1835, finnes stadgadt, att man eller qvinna, som ej fyllt tjuogoett år, ej må göra testamente, der ej han eller hon är eller förut varit gift; men att den, som fyllt femton år, dock må genom testamente bortgifva sådan egendom, den han eller hon genom eget arbete förvärfvat.

Enär det borde ligga i sakens natur, att den, som vore omyndig förklarad och följaktligen icke egde sjelf råda öfver sin egendom, ej heller finge genom testamente deröfver förfoga, har Herr *A. Johansson* uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion, N:o 104, föreslagit, att, som meningarne härom vore delade samt det vore af vigt att lagen i detta hänseende blefve oförtydbar, Riksdagen ville för sin del besluta, att 16 Kap. 2 § Ärfda-balken måtte erhålla följande förändrade lydelse:

“Man eller qvinna, som ej fyllt 21 år, der ej han eller hon är eller förut varit gift, likasom den, som för annan orsak kan vara ställd under in-seende af laga förmyndare, må ej göra testamente.

Den, som fyllt 15 år, äfvensom äldre person, som är under för-myndare ställd, må dock genom testamente bortgifva sådan egendom, den han eller hon genom eget arbete sig förvärfvat.“

Ifrågavarande stadgande, enligt hvilket den omständighet allena, att någon blifvit omyndig förklarad, icke för honom innebär laga hinder att göra

Bih. till Riksd. Prot. 1875. 7 Saml. 9 Häft.

testamente, bör icke skäligen kunna misstydas; och, så vidt Utskottet känner, har ej heller, i fråga om dess tillämpning, någon sådan skiljaktighet sig yppat, att deraf från lagstiftarens sida något förtydligande af samma stadgande synes vara af behovet påkalladt.

En lagförändring i den af motionären angifna riktning anser sig Utskottet icke kunna tillstyrka. I de fall, der någon af slöseri eller andra dylika orsaker ansetts oförmögen förvalta sin egendom och af sådan anledning blifvit ställd under förmyndare, synes nemligen derföre icke hos honom kunna förutsättas brist på den erfarenhet och omdömesförmåga, som erfordras för att bestämma huru med hans qvarlåtenskap skall efter hans död förfaras. Rättigheten att härom förordna torde följaktligen ej heller böra honom betagas. Af lagens stadgande derom, att testamente skall ske med sundt och fullt förstånd, är åter i sig sjelft klart, att, om någon i följd af vanvett eller annat likartadt skäl blifvit omyndig förklarad, all befogenhet att göra testamente är honom beröfvad.

Uppenbart olämpligt vore ock, att, såsom af bifall till motionen blefve en följd, å ena sidan ovilkorligen betaga den, som blifvit omyndig förklarad, rättigheten att genom testamente förfoga öfver sin egendom, under det å andra sidan denna rättighet, oansedt ogift qvinna först vid tjugofem år uppnår myndig ålder, finge af henne fortfarande utöfvas, så snart hon fyllt tjugooett år.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet värdsamt hemställa,

att omförmälda motion ej måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 Mars 1875.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Herr *Sven Nilsson* har begärt få antecknadt, att han icke öfvervarit Utskottets behandling af motionen.